

Kommentar til fordebat om vindmøller og solceller

25-09-2023

Etablering af VE anlæg

Etablering af VE anlæg, hvad enten der er tale om vindmøller eller solceller, vil medføre påvirkninger af natur- og landskabsværdier generelt. DN erkender at det er en pris, som vi som samfund må betale for at bidrage til løsning af den globale klima og biodiversitetskrise. Men når vi får en sådan omkostning, må vi også stille som krav, at vi får mest mulig klimaeffekt ud af investeringen som muligt. Det påhviler Hjørring kommune som myndighed i forhold til planlægning at sikre, at etableringen af VE anlæg sker ud fra et overordnet hensyn og ikke for at tilgodese interessenterne i de enkelte anlæg. Det vil også være optimalt hvis der kan etableres lokalt medejerskab, f.eks. ved anparter mv. Det kan være med til at fremme accepten.

Sammenhæng med varme- og energiplanen

Ifølge den foreløbige screeningsopsummering er der relativt få anlæg der lever op til sammenhæng mellem varme og energiplanen, der må i den endelige afgørelse stilles som betingelse at der er større sammenhæng. Det er her væsentligt at etableringen af de enkelte anlæg kan indpasses i den samlede energiplanlægning. Her er det meget bekymrende, at der ifølge Energinet, der er ansvarlig for den overordnede planlægning af distributions infrastruktur, ikke indenfor den nuværende planperiode er tilslutningsmuligheder af betydning i de områder, som er sendt i høring.

Kompensation til borgerne

Borgernes ulemper i form af støj, udsyns- og værdiforringelse af ejendommene bør kompenseres fuldt ud af dem der har ansvaret opstillingen, dvs. primært aktørerne og sekundært samfundet – stat og kommune. DN-Hjørring er ikke part i denne dialog, men opfordrer til etablering af regler for kompensation der reducerer beboernes modvilje mod opstilling af VE anlæg.

Der findes gældende regler for afstandskrav for såvel solceller som vindmøller. Den kompensation optager mange borgere, og burde være kommunikeret mere tydeligt.

Natur og miljømæssige påvirkninger

Miljømæssige ulemper kan opdeles i 1. Påvirkning af naturværdier. 2. Påvirkning på træk ruter og migrationer, herunder levesteder for flagermus. 3. Påvirkning på landskabsværdier. DN-Hjørring vil være aktiv mht. at stille krav hertil.

I forlængelse heraf mener DN som udgangspunkt ikke, der bør anlægges solceller og vindmøller på følgende placeringer:

- §3-beskyttet natur
- Natura 2000-områder
- Strandbeskyttelseslinjen
- Fredede områder

Vedrørende lokale påvirkninger så er det kendt at vindmøller kan påvirke både fugle og flagermus, der er fundet døde under møllerne, formentlig efter kollision med vingerne.

Beskyttelse af træk ruter kan være et afgørende lokaliseringskriterie med både nationale og internationale forpligtelser. Der vil ofte være sammenfald med andre beskyttelsestiltag for især Traner og rovfugle, men også for flagermus, der er en såkaldt bilag IV art der er beskyttet af EU's habitats direktiv.

Beskyttelse af landskabsværdier er reguleret i den øvrige lovgivning og opstilling af VE bør ikke tillades i landskabsbeskyttede områder. Også generelt i det åbne land bør der tages landskabelige hensyn så vindmøller placeres f.eks. nær motorvejstraceer eller andre infrastrukturer og ikke

dominerende i landskabet. Etablering af VE anlæg møder ofte lokal modstand, og i nogle situationer forsøges denne modstand modvirket via mulighed for lokalt medejerskab. DN foreslår, at Hjørring kommune via planlægningen af de enkelte anlæg søger at få indarbejdet mest mulig natur og rekreative områder. Det vil kunne modvirke nogle af de potentielle værdiforringelser, som borgerne i de berørte områder risikere. Det kan for eksempel være i form af stisystemer omkring og igennem. Der bør etableres levende hegn omkring solcelleparkerne med beplantning af hjemmehørende arter, også gerne bær og frugtbuske til gavn for især fuglene.

Muligheden for at kombinere etablering af VE anlæg med grundvandsbeskyttelse er naturligvis besnærende. Miljøstyrelsen har følgende vurdering i forhold til etablering af solcelleanlæg i områder med særlige drikkevandsinteresser:

"Risikoen for afsmitning af miljøfarlige stoffer til grundvandet fra solcelleanlæg vurderes generelt at være lille, men afhænger af hvilke materialer de konkrete solcellepaneler består af".

DN forventer, at Hjørring kommune i planlægningen af solcelleparker stiller krav til de enkelte projekter, der sikrer mod forurening af grundvand generelt og i særdeleshed områder med særlige drikkevandsinteresser. Dette gælder især, men ikke kun risikoen for forurening med PFAS.

Herudover forventer DN-Hjørring følgende principper for opstilling af solcelleparker

Kræve, at panelerne skal være certificerede, f.eks. af det anerkendte tyske certificeringsinstitut TÜV, <https://www.tuv.com/world/en/photovoltaic-modules.html>

- benyttes paneler på støjfri tracker-system (følger solen) af hensyn til biodiversiteten; de giver ca. 30% mere lys til jordoverfladen og plantevæksten. Og giver i øvrigt også større effekt

- foreligge en livscyklus-analyse af de valgte komponenter

- kræves, at producenten kan opgive bæredygtighedselementer i fremstillingen og holdbarheden og kan dokumentere, at internationale konventioner for arbejdskraft og menneskerettigheder er overholdt.

- kræves, at der anvendes de bedste og nyeste teknologier.

- kræves, at der foreligger en "solnedgangsklausul", som skal sikre, at anlægget nedtages, når det ikke længere er i brug. Desuden skal fra begyndelsen sikres, at der er penge til en sådan nedtagning og oprensning efter brug, også selv om energiselskabet i mellemtiden måtte være ophørt med at eksistere.

- I øvrigt ser vi i DN-Hjørring gerne, at områderne efterlades som nye naturområder, hvor planer for genopretning og økonomi hertil ligeledes er en del af aftalen med selskaberne.

1. At arealet ikke må indhegnes på en måde der forhindrer adgang for dyrelivet.

2. At der ikke må anvendes sprøjtemidler på arealet, men at uønsket opvækst holdes nede ved afgræsning eller høslet, hvor græsset skal fjernes efter slåning!

3. At arealet udvendigt omkranses af levende hegn som skal mindst være 5-rækkede og afstanden mellem rækkerne mindst 1½ meter. Med beplantning bestående af hjemmehørende arter af træer og med frugttræer og buske til gavn for biodiversiteten

4. At der på arealet med 100m afstand plantes 6-rækket læhegn.

5. At der før opstillingen skal udarbejdes beplantningsplan som skal godkendes af kommunen.

DN-Hjørring

--

DN-Hjørring
Arnold Simonsen (fmd).
hjoerring@dn.dk
silkehalevej09@gmail.com
hjoerring@dn.dk
Tlf. 40611701

